

13. Què vol dir...?

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 1 de 2

FUNCIÓ

Metalingüística.

HABILITAT COMUNICATIVA

Parlar sobre el significat d'expressions: frases fetes.

OBJECTIUS

Exercitar-se en l'ús d'exponents lingüístics per assegurar la comprensió del seu significat. Ajustar les explicacions a l'interlocutor, utilitzant un llenguatge planer que sigui fàcil de comprendre.

AGRUPAMENT

Parelles.
Gran grup per escenificar la conversa.

ARGUMENT SITUACIÓ COMUNICATIVA

Explicar el significat de frases fetes.

PERSONATGES

Dos amics.

MATERIAL

Làmina amb la representació i la descripció de la situació comunicativa.
Targeta d'ajuda amb exponents lingüístics.
Targetes de presentació de cada personatge.

Material de suport: full amb frases fetes i imatges il·lustratives.

DESENVOLUPAMENT

1. Un dels alumnes pregunta pel significat d'alguna de les frases fetes que apareixen a la làmina il·lustrada. No entén què vol dir. Ha de fer diverses preguntes per assegurar-se que n'entén el significat o bé demanar aclariments i algun exemple.
2. L'altre alumne explica el significat de la frase feta amb el suport dels dibuixos. Caldrà que l'expliqui ajustant-se al que li demana el seu interlocutor.
3. Es van alternant els papers fins que s'han explicat totes les frases fetes.
4. Hauran de procurar utilitzar com més exponents millor de la carta d'ajuda.

13. Què vol dir...?

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 2 de 2

Un nen i una nena fullegen un llibre de frases fetes. N'hi ha algunes que no saben què volen dir. Miren els dibuixos però no tenen clar que els ajudin gaire... Ho hauran de comentar entre ells.

NIVELLS D'APLICACIÓ

1. **Amb molta ajuda:** reduir el nombre de frases fetes, canviar-ne alguna per altres de més senzilles, o bé posar frases fetes que ja hagi treballat l'alumne.
2. **Amb ajuda mitjana:** utilitzar la carta d'ajuda i el suport visual.
3. **Amb poca ajuda:** es poden donar més frases fetes, o bé utilitzar frases fetes poc usuals però la lectura de la imatge de les quals permeti deduir-ne el significat.

SUGGERIMENTS

Després de practicar amb una parella es pot canviar de parella.

OBSERVACIONS

És important remarcar que utilitzin el màxim nombre d'exponents possible. Aquests exponents per assegurar la comprensió esdevenen clau en la competència d'aprendre a aprendre i són d'ús habitual en les classes de qualsevol àrea d'aprenentatge.

13. Què vol dir...?

LÀMINA DESCRIPTIVA

Un nen i una nena fullegen un llibre de frases fetes. N'hi ha algunes que no saben què volen dir. Miren els dibuixos però no tenen clar que els ajudin gaire... Ho hauran de comentar entre ells.

13. Què vol dir...?

EXEMPLE DE DIÀLEG

Alumne 1: Què vol dir “trençar el cor”?

Alumne 2: Significa que deixes d'estimar una persona.

Alumne 1: Així doncs en realitat no et trenquen el cor, oi?

Alumne 2: Exactament. No te'l trenquen a trossos.

Es tracta d'un sentiment. Quan algú et deixa d'estimar t'ho passes molt malament, tan malament que sembla que el cor se't trenqui. Ho entens?

Alumne 1: Crec que sí.

Alumne 2: Mira, diem que a algú se li trenca el cor quan per exemple una parella talla la seva relació. Si un dels dos voldria continuar estimant i l'altre no ho vol, el primer té una decepció tan gran que és com si se li trenqués el cor.

Alumne 1: Així doncs trençar el cor seria com tenir una decepció.

Alumne 2: Sí, però una decepció molt gran.

Alumne 1: Podries posar-me un exemple o una frase de quan podríem dir aquesta expressió?

Alumne 2: Sí, mira podríem dir-ho en aquesta història: “La Maria li ha trencat el cor al Miquel. Ahir se li va declarar, i ella li va dir que no”.

13. Què vol dir...?

TARGETA DE PERSONATGE

NEN

Heu trobat a la biblioteca un llibre sobre frases fetes. Algunes les coneixíeu i d'altres no. Amb l'ajuda del teu amic us n'expliqueu el significat.

TARGETA D'AJUDA

Per preguntar el significat:

Què vol dir...?   Què significa...?
Tu saps per què es diu...?

Per demanar aclariments:

M'ho pots tornar a   Què vols dir amb...?
explicar, si us plau?   És el mateix que...?
Me'n pots posar un   Quan ho podríem dir, això?
exemple?   Potser vol dir...

Per expressar el grau de comprensió:

O sigui...   És a dir...
Per tant...   Així doncs...
No ho entenc.   No ho entenc.
D'acord!   Ja ho entenc.
És clar!   No estic segur...
Potser...

Per explicar el significat:

Això vol dir que...   Això significa que...
Imagina't que...   Diem això quan...

Per assegurar-nos que ens entenen:

M'explico?   Oi?
Vull dir...   És a dir...
O sigui...   Saps...? / Te'n recordes...?

Per posar un exemple:

Per exemple...   Un exemple pot ser...
Això seria el mateix que...   És el mateix...

13. Què vol dir...?

CM

TARGETA DE PERSONATGE

NENA

Heu trobat a la biblioteca un llibre sobre frases fetes.

Algunes les coneixíeu i d'altres no. Amb l'ajuda del teu amic us n'expliqueu el significat.

TARGETA D'AJUDA

Per preguntar el significat:

Què vol dir...?   Què significa...?
Tu saps per què es diu...?

Per demanar aclariments:

M'ho pots tornar a   Què vols dir amb...?
explicar, si us plau?   És el mateix que...?
Me'n pots posar un   Quan ho podríem dir, això?
exemple?   Potser vol dir...

Per expressar el grau de comprensió:

O sigui...   És a dir...
Per tant...   Així doncs...
No ho entenc.   No ho entenc.
D'acord!   Ja ho entenc.
És clar!   No estic segur...
Potser...

Per explicar el significat:

Això vol dir que...   Això significa que...
Imagina't que...   Diem això quan...

Per assegurar-nos que ens entenen:

M'explico?   Oi?
Vull dir...   És a dir...
O sigui...   Saps...? / Te'n recordes...?

Per posar un exemple:

Per exemple...   Un exemple pot ser...
Això seria el mateix que...   És el mateix...

13. Què vol dir...?

CM

MATERIAL DE SUPORT

FRASES FETES

1. Fugir d'estudi

3. Pesar figures

8. Treure foc pels queixals

5. Riure per les butxaques

7. Fer la gara-gara

2. Trencar el cor

4. Plantar cara

6. Parlar pels descosits

9. Tocar el voraviu

13. Què vol dir...?

PAUTA D'AVALUACIÓ

AVALUACIÓ

QUÈ HEM D'OBSERVAR?	MOLT	BASTANT	POC
S'han utilitzat les paraules i expressions de la carta d'ajuda?			
S'han fet servir diferents paraules i expressions, i s'han evitat les repeticions?			
S'han fet preguntes per demanar més informació, aclariments i exemples?			
Les explicacions s'entenen bé?			
El que explicava s'assegurava que l'altre seguís les explicacions?			
El que preguntava demostrava que seguia les explicacions i intentava comprendre-les?			